

MENO ŽINIOS

Redaguoja MIKAS ŠILEIKIS

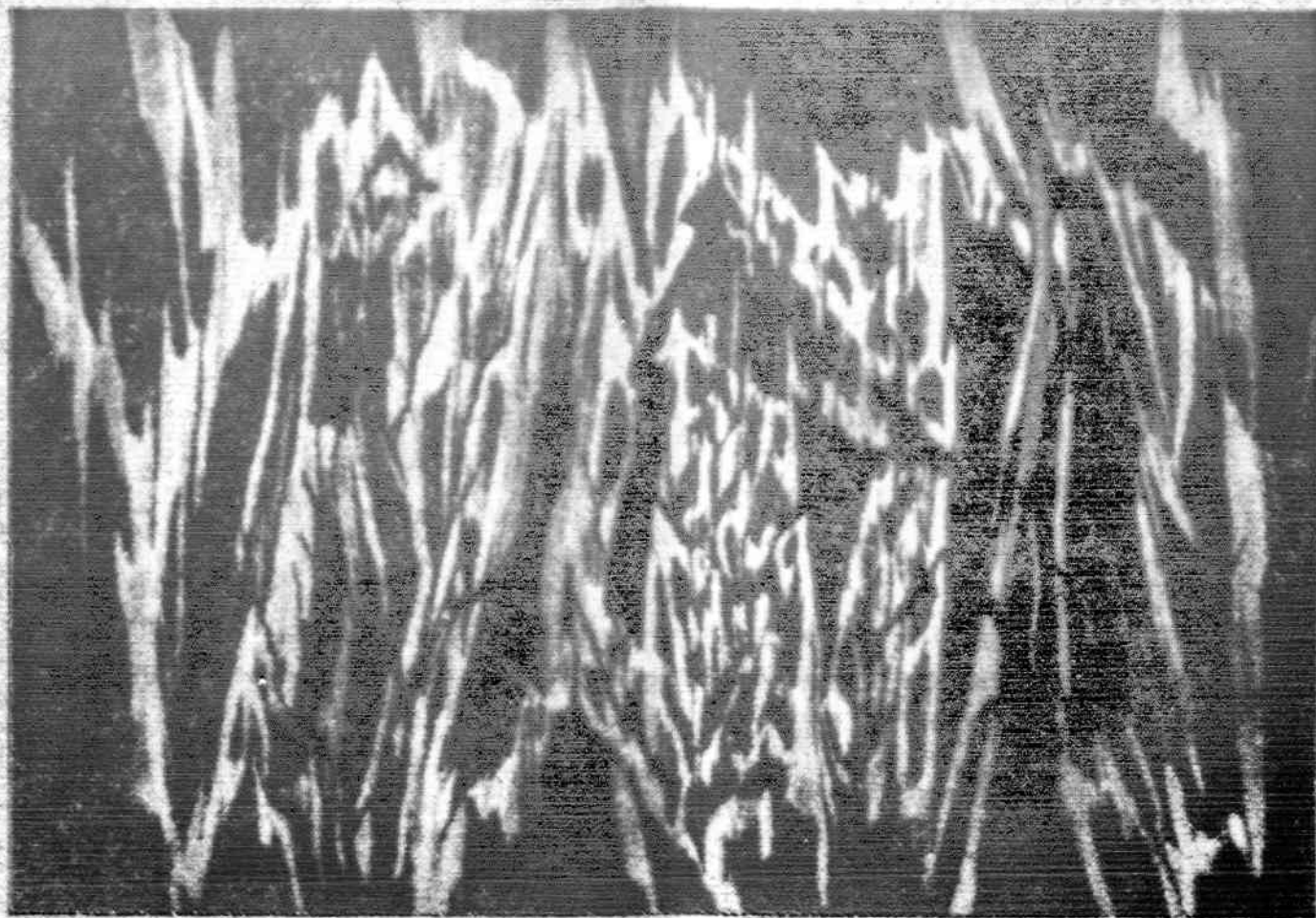
TAMOŠAIČIŲ PARODA WASHINGTONTE

Anastazijos ir Antano Tamošaičių kūrinių paroda yra Washington National Association of Broadcasters Building nuo š. m. balandžio 25 iki 30 d. Parodą globoja Kanados Ambasados Washingtonte Informacijos ir Kultūros reikalų skyrius.

Dail. Anastazija Tamošaitienė išstatė 24 kilimus, gobelenus ir 10 aliejaus darbų. Dail. Antanas Tamošaitis — 25 aliejaus

darbus. Išleisti du atskiri iliustruoti katalogai. A. Tamošaitienės kataloge įvadinį žodį parašė Ilona Gražytė, Ph. D. Antano Tamošaitio kataloge — profesorė Joan M. Vaštakas, Toronto universitete plačiai aptaria dailininko kūrį, jo meno dekoratyvinius principus, lietuvišką dvasią, įkvėpimą iš primityvių lietuviškų meno elementų.

Šių abiejų Tamošaičių paroda

DAIL. ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ
Iš vyktančios parodos Washingtonte, D. C.

"Pavasaris" (tapyba)

DAIL. ANTANAS TAMOŠAITIS
Iš parodos Washingtonte, D. C.

Washingtonte reikia laikyti ne mažiau laimėjimu, garsinant lietuvių vardą bei meno kultūrą.

— Dail. Jono Kelečiaus tapybos darbų paroda Bostone, vykusi balandžio mėn. turėjo pasisekimą. Bostoniečiai parodą gausiai aplankė ir nupirko 18 paveikslų. Buvo išstatyta 23 tapybos darbai ir keliolika etudų. Parodą atidarė poetas St. Santvaras, pristatydamas Joną Kelečių kaip talentingą dailininką ir aktorį. Paroda pasibaigė bal. 26 d., kuri vyko ALT Sąjungos namuose.

ASMENS BŪDAS ATSISPINDI KŪRYBOJE

Kaip kituose menuose, taip ir vaizdiniame, menininko kūryboje slypi psichologinis elementas, būtent: skonis, sentimentas, temperamentas, temos pamėgimas ir t. t.

Kaip pavyzdį galima nurodyti keletą dailininkų: Flėmas Rubens mėgo tapyti nuogas moteris; prancūzas Cezanne — bijojo moterų. Jis gyveno tik-tai "daržovių karalijoje"; anglas Turner — mėgo jūrą; prancūzas Delacroix — tapydavo kariškas ir tragiškas scenas; Michelangelo — skulptūroje matosi fizinė jėga ir monumentalumas; Rafaelio tapyboje — madonų švelnumas; El Greco — nervingumas ir emigracija; pomirtinį pasaulį; Rembrandto šventieji ramiai gyvena Olandijoje.

Kiekvienas žmogus turi savo skonį, pasaulėžiūrą ir pomėgius.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

"AMŽINASIS" LEONARDO DA VINČI

(Tęsinys)

Da Vinči Romoje ir pas Pranciškų I.

Milane Leonardo da Vinči gerai gyveno, turėjo mokinių, kaip Florencijoje, taip ir Milane. Mokiniai jį mylėjo, o jis juos. Mėgdavo pasivaikščioti gamtoje. Neretai eidavo su mokiniiais į užmiestį. Savo kišenėje turėdavo duonos karveliams, kuriuos pakeliui pavaišindavo. Florencijos kalvose sustodavo ir stebėdavo, kaip debesys plaukia. Mokiniams pasakodavo apie gamtą. Jis piešdavo paukščius, gyvulius ir groteskinius veidus. Mėgdavo stebėti ubagų charakterius. Kunigaikščio Sforzos dvare tapė kunigaikščio šeimos narius, ypač moterų portretus. Jo buvimas šiaurinėje Italijoje pasiliko istorijos lapuose dar ir dėl to, kad gigantiška kunigaikščio statula — paminklas, kuris niekad nebuvo atlietas.

Kitas Da Vinči didingas kūrinys, tai "Paskutinė Vakariene" — freska vienuolyno sienoje. Kai prancūzai perėjo Alpes Italijos pusėn, jie suėmė Milano kunigaikštį Il Moro ir pasodino į kalėjimą. Tada Leonardo da Vinči išvyko į Florenciją. Ten Cesare Borgia pakvietė jį užimti karinio inžinieriaus postą. Florencijoje jis turėjo išpildyti seną kontraktą, padarytą su miesto tėtušiais.

Čia bebūdamas jis pradėjo tapyti visame pasaulyje išgarsėjusį Mona Lizos (Gioconda) portretą. Gioconda laikomas tobuliausiu moters portretu vakarų pasaulyje. Nežiūrint to, kad portreto veido spalvos nyksta, blunka, tonų niuansai keičiasi, vis dėlto, meninė kokybė negali pranykti. Subtilus rankų tonų švelnumas liudija meistro didingumą. Pozuotoja buvo Francesco del Gioconda žmona. Josios vyras buvo šveicariškų gyvulių specialistas bei pirklys. Jo žmona buvo labai jautri. Pati atėdavo, į Leonardo studiją pozuoti. Dailininkas dirbo su pertraukomis tris metus. Pozuodavo portretui prietemoje prie savo mėgiamų gėlių — irisų ir lelijų, kas sudarė ypatingą nuotaiką. Darbo metu grojo muzika, tryško fontanai, kad Giocondai nebūtų nuobodu, tačiau josios jautrus būdas, nepastovus temperamentas ir dailininko darbo pertraukos neišvengė asmens būsenos pastovumo. Mona Liza šypsosi, ciniška, rimta, liūdinti — daugelis skirtingų nuotaikų kartu.

Nežiūrint to, kad Da Vinči truko tris metus nutapyti šį pasaulinio garso Mona Lizos portretą, jis laikė jį neužbaigtu. Tą savo kūrinių vykdamas į Prancūziją išsivežė, kur karalius Pranciškus I išviliojo ir kuris iki šiol yra Prancūzijoje — Louvro muziejuje. Jam atsibodo Florencija ir išvyko į Romą, kur Rafaelis ir Michelangelo turėjo Leono X didelius užsakymus. Po dviejų Amžiname Mieste sugaištų me-

tų. Da Vinči išvyko į šiaurę — Prancūziją, kviečiamas Pranciškaus I. Karalius jį apgyvendino Tauraine pilyje. Dailininkas pasijuto pilnoje ramybėje naujoje aplinkoje. Čia jis daug dirbo technikos ir mechanikos srityje. Paliko daug nebaigtų projektų, užrašų, matematikos sprendimų, braižinių. Tenka šia proga paminėti net tokį paprastą Da Vinči išradimą, kaip mašina dešrom malti.

Vieną dieną savo preciziška kairiaja ranka blanknote užrašė:

"Aš maniau, kad mokausi gyventi, bet pamaciau, kad ruošiuosi mirti".

Netrukus jis mirė sulaukęs 67 metų.

Leonardo da Vinči, kaip ir visi žmonės, mirė, bet jo kūryba pasaulis gėrėjosi ilgus šimtmečius.

(Pabaiga)

— Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Ave., gegužės 10 d. nuo 1 iki 4:30 v. p. p. atidaroma trečioji kasmetinė Marijos Aukštesniosios mokyklos meno skyriaus mokinių darbų paroda, kuri tęsis iki birželio 14 d. Meno skyriaus klasių vedėja yra sesuo Rosanė. Visi kviečiami parodą pamatyti. Balzeko muziejaus meno skyriaus vedėjai K. Baltramaitis ir Val. Ramonis.

Šaulių rezoliucijos

Amerikos ir Kanados L. Šaulių S-gos T. atstovų suvažiavime 1970 m. balandžio mėn. 25 ir 26 dienomis Detroito rezoliucijos.

Rezoliucijų Komisija, išklaičiusi atstovų pranešimus ir kelias problemas suvažiavime, priėjo išvadą ir pasiūlė sekancias rezoliucijas:

1. Suvažiavimas pasisako ir toliau visokeriopa remti Lietuvos išlaisvinimą ir visur puoselėti lietuvių kultūrą ir lietuviybę;

2. Šauliai auklėja savo vaikus lietuviškoje dvasioje, o jų šeimos yra lietuviybės švyturiai iš-eivijoje;

3. Šauliai raginami savo vaikus siųsti į liuanistinės mokyk-

las ir stengiasi juos išaukleti gerais lietuvišiais ir šio krašto piliečiais;

Jau 25 metai, kai karo veiksmas pasibaigė, tačiau genocidas ir karo padariniai tebeslegia mūsų tautą ir tėvynę Lietuvą. Todėl šaulių pareiga yra visokeriopa remti ir kovoti dėl mūsų tautos laisvės ir Lietuvos nepriklausomybės.

Mes, LSST JAV ir Kanados suvažiavimo atstovai, palaikydami dabartinę vidaus ir užsienio Amerikos politiką, sveikiname JAV prezidentą Richardą Nixoną ir prašome toliau remti Lietuvos, Latvijos ir Estijos išlaisvinimą iš rusų-komunistų okupacijos.

Už visus gautus sveikinimus suvažiavimo metu Centro Valdyba yra prašoma kiekvienam padėkoti.

Mūsų šaulių partizanų praeities garbūnį žygiai te stiprybė mums teikia.

— Dail. Kazimiero Varnelio Dekoratyvinės tapybos darbų paroda vyksta The Museum of Contemporary Art, 137 E. Ontario St., Chicagoje.

POEZIJOS PAVASARIAI

Amžina tautos dvasia,
Laimink mūsų siekį —
Vėl gyvenki mums,
Giesmėje skambėk.

Vincas Jonikas

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui iškleisti mažutį, deimantų spindintį žiedą, apakso medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamau įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaidniuose svajoja, juokauja ir verkią poetai, pajėdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė - Vaizdinė, ZVAIGZDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.-
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. \$2.00.
3. Bernardas Brazdžionis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ. Eilėraščiai. 112 psl. Kaina \$1.00.
4. Kazys Bradūnas, SIDABRINĖS KAMANOS. Premijuotas poezijos rinkinys, 95 psl. \$2.00.
5. Butky Jūzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
6. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
7. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
8. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
9. Pranas Kozulis, DULKĖS EŽERĖ. Eilės, 62 psl. \$0.75.
10. Pranas Naujokaitis, AUKSINIAI RAGELIAI. Lyrika, 64 psl. \$2.00.
11. Alė Rūta - Nakaitė, BE TAVES. Poezija, 133 psl. \$2.00.
12. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTĖ. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
13. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
14. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
15. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
16. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
17. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eilėraščiai, 92 psl. \$1.00.
18. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
19. Eugenijus Grudis, AGUONOS IR SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
20. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
21. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
22. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
23. Ursulė Žemaitienė, SUVALKIEČIŲ VESTUVĖS. Su trumpu jų aprašymu ir gausybe dainų, 80 psl. \$2.50.
24. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti pastu, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5% UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 13:30

